

Dôvodová správa

k bodu programu: **Návrh na vyhlásenie pamätihodností mesta Banská Bystrica a zápis do Zoznamu pamätihodností mesta Banská Bystrica**

I.

Komisia pre pamätihodnosti mesta Banská Bystrica ako odborný poradný a iniciatívny orgán mesta pre zásadné otázky ochrany pamätihodností mesta od roku 2011 na svojich zasadnutiach posudzuje návrhy fyzických a právnických osôb a odbornej verejnosti na zápis do evidencie pamätihodností mesta z odborného a vecného hľadiska.

II.

Návrh evidencie pamätihodností mesta je tvorený v súlade so zákonom 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu a Metodickéj inštrukcie pre potreby obecných samospráv Ministerstva kultúry SR a Pamiatkového úradu SR. Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 4/2010 o evidencii pamätihodností mesta upravuje spôsob utvorenia a odborného vedenia evidencie pamätihodností a určuje podmienky výberu a zápisu do Zoznamu pamätihodností mesta. Cieľom je vyhlásiť pamätihodnosti mesta a schváliť ich evidenciu v záujme ochrany ich kultúrno-historickej hodnoty, zachovanie a zlepšenie ich stavu pre budúce generácie.

Konanie o vyhlásení a zápise pamätihodností mesta do Zoznamu pamätihodností mesta je proces činností, začínajúci podaním návrhu na zápis a končiaci zapísaním resp. nezapísaním do Zoznamu pamätihodností mesta.

O pridelovaní príspevkov vlastníkom na záchranu a obnovu pamätihodností a kultúrnych pamiatok, nachádzajúcich sa na území mesta rozhodujú orgány mesta v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Banská Bystrica o poskytovaní dotácií z rozpočtu Mesta Banská Bystrica.

V súlade s § 14 ods. 3 zákona č. 49/ 2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu môže obec vytvárať zdroje na príspevky vlastníkom na záchranu a obnovu kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa na území mesta. V zmysle § 4 ods. 1.4. VZN č. 4/2010 o evidencii pamätihodností mesta Banská Bystrica by mali tvoriť zdroje na príspevky vlastníkom na kalendárny rok z rozpočtu Mesta Banská Bystrica minimálne 50 tisíc eur.

Návrh na vyhlásenie pamätihodností mesta Banská Bystrica a zápis do Zoznamu pamätihodností mesta je členený v zmysle §6 ods.3 VZN Mesta Banská Bystrica č. 4/2010 o evidencii pamätihodností mesta do registrov.

Zoznam pamätihodností mesta Banská Bystrica je otvorený materiál. Komisia pre pamätihodnosti mesta pravidelne posudzuje na základe nových skutočností návrhy na zápis (prípadne zrušenie zápisu) na základe podnetov laickej a odbornej verejnosti.

Tvorba evidencie a Zoznamu pamätihodností mesta je zameraná na identifikáciu, výskum, evidenciu, zachovanie, obnovu, reštaurovanie, regeneráciu, využívanie a prezentáciu pamätihodností mesta, v budúcnosti umožní vytvárať ponuku a štruktúru produktov poznávacieho cestovného ruchu. Pamätihodnosti možno začleniť do ponuky regionálnych a nadregionálnych národno-poznávacích trás a okruhov.

Komisia pre pamätihodnosti mesta Banská Bystrica na rokovaní dňa 15.11.2017 a dňa 05.10.2018 prorokovala doručené podnety, v prípade potreby požiadala oddelenie kultúry a predkladateľov podnetov o doplnenie návrhov a ich špecifikáciu. *Komisia pre pamätihodnosti mesta odporučila predkladateľom doplniť nasledujúce nominácie: Pavla Nováka/osobnosť - s dôrazom na oficiálne športové ocenenia, Oskar Petrogalli /hrob - s dôrazom na jeho konkrétny prínos pre mesto Banská Bystrica a jeho obyvateľov a požiadala Oddelenie kultúry MsÚ v Banskej Bystrici obstaráť k návrhu nominácie generála Alexandra Čunderlíka pred jej prerokovaním v Komisii pre pamätihodnosti mesta stanovisko odbornej inštitúcie – Vojenského historického ústavu v Bratislave.*

Po doplnení podnetov a prijatí nových návrhov v roku 2018 komisia prijala nasledovné uznesenia:

Uznesenie č. 33/2017 z 15.11.2017

Komisia pre pamätihodnosti mesta Banská Bystrica

o d p o r ú č a

zaradiť medzi pamätihodnosti mesta dva projektory MEOPTA UM 70/35 s rokom výroby 1969 – industriálna pamiatka/hmotná pamätihodnosť).

Uznesenie č. 7/2018

Komisia pre pamätihodnosti mesta Banská Bystrica

o d p o r ú č a

zaradiť medzi pamätihodnosti mesta Banská Bystrica:

Lipa pri mostíku na Huštáku – prírodný priestor/hmotná pamätihodnosť

Uznesenie č. 8/2018

Komisia pre pamätihodnosti mesta Banská Bystrica

o d p o r ú č a

zaradiť medzi pamätihodnosti mesta Banská Bystrica:

Akademického maliara Doc. Mgr. art. Štefana Bartůška Pruknera, CSc. ako pamätihodnosť - osobnosť /nehmotná pamätihodnosť

Po prehodnotení doplnených návrhov na vyhlásenie pamätihodností z roku 2017:

Uznesenie č. 9/2018

Komisia pre pamätihodnosti mesta

o d p o r ú č a

zaradiť medzi pamätihodnosti mesta Banská Bystrica:

Hrob JUDr. Oskara Petrogalliho na Rímsko-katolíckom cintoríne na Námestí Štefana Moysesu v Banskej Bystrici

Uznesenie č. 10/2018

Komisia pre pamätihodnosti mesta

n e o d p o r ú č a

zaradiť medzi pamätihodnosti mesta a nezaradiť na zápis:

Generála 1. triedy Alexandra Čunderlíka za pamätihodnosť osobnosť/nehmotná pamätihodnosť

Uznesenie č.11/2018

Komisia pre pamätihodnosti mesta

n e o d p o r ú č a

zaradiť na zápis a vyhlásenie pamätihodnosti Pavla Nováka za pamätihodnosť- osobnosť/nehmotná pamätihodnosť.

Komisia MsZ pre kultúru, informatiku, mestskú kroniku a ZPOZ na svojom 8. rokovaní dňa 18.10.2018 Uznesením č. 44 /2018 zobrala na vedomie odporúčenie Komisie pre pamätihodnosti mesta a odporučila Mestskému zastupiteľstvu prerokovať a schváliť predložený materiál s odporúčením vyhlásiť za pamätihodnosti mesta projektory MEOPTA UM 70/35 s rokom výroby 1969, lípu pri mostíku na Huštáku, akademického maliara Doc. Mgr. art. Štefana Bartůška Pruknera a hrob JUDr. Oskara Petrogalliho a zapísať ich do Zoznamu evidencie pamätihodností mesta Banská Bystrica.

Návrh bol prerokovaný na Mestskej rade dňa 31.10.2018 a Uznesením č. 52/2018/ MsR Mestská rada odporučila prerokovať materiál na 26. zasadaní MsZ v Banskej Bystrici dňa 13. novembra 2018.

III.

Doložka zlučiteľnosti s PHSR :

Aktivita 5.1.1.7 Podporovať z dotačných prostriedkov mesta rekonštrukciu a údržbu pamiatok, pamätihodností a umeleckých diel

Aktivita 5.1.2.2 Zrealizovať popísanie a vyhlasovanie pamätihodností mesta za účelom ich prezentácie, starostlivosti a zachovania

IV.

Finančné prostriedky určené na obnovu a ochranu pamiatok sa rozpočtujú v Programovom rozpočte Mesta Banská Bystrica. Pre rok 2018 boli schválené finančné prostriedky v programe 12 - Kultúra, v podprograme 4 - Oprava pamiatkových objektov a umeleckých diel, popis pamätihodností a v podprograme 5 - Príspevky na údržbu pamiatkových objektov.